KU WOLNEJ POLSCE

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ PROPAGANDY I OSWIATY A. P. W.

Sobota, dn. 4 września 1943 r. Nr. 354

Bitwa o "twierdzę europejską" rozpoczęta

WOJSKA SPRZYMIERZONYCH LĄDOWAŁY WE WŁOSZECH

Londyn.3.IX. Siły zbrojne sprzymierzonych znajdują się na kontynencie europejskim. Bitwa o Włochy rozpoczęła się - wojska sojusznicze wylądowały na południowym cyplu półwyspu Apenińskiego. Pierwszą wiadomość o rozpoczęciu inwazji na Europę przyniósł komunikat kwatery głównej sprzymierzonych w następujących słowach: Brytyjskie i kanadyjskie grupy desantowe, należące do 8-mej armii, wylądowały dziś o godz. 4.30 nad ranem we właściwych Włoszech naprzeciw Messyny. W godzinach popołudniowych radio Algier podało, że sojusznicze oddziały desantowe utworzyły przyczółek na wybrzeżu Kalabrii. Wieczorem doniesiono z sojuszniczej kwatery głównej, że wojska brytyjskie i kanadyjskie umocniły się na zajętych stanowiskach.Przewiduje się zaciekłe walki.

Londyn.3.IX. Komunikat marynarki sprzymierzonych donosi, że wojska sojusznicze przewiezione zostały przez cieśninę Messyńską specjalnymi barkami desantowymi, eskortowanymi przez krążowniki, kontrtorpedowce, kanonierki i mniejsze okręty oraz osłaniane przez lotnictwo. Desant poprzedzony był ciężkim bombarowaniem wybrzeża włoskiego przez artylerię lądową Sycylii i działa okrętów wojennych.Nadbrzeżne działa włoskie zmuszone zostały do milczenia. Pod osłoną gwałtownego ognia barki desantowe ruszyły poprzez cieśninę. Gdy dopływały do brzegu włoskiego, ogień zaporowy ustał i oddziały desantowe wylądowały na wybrzeżu Kalabrii,

Londyn. 3.IX. Korespondenci wojenni donoszą, że sojusznicze wojska desantowe nawiązały łączność z nieprzyjacielem, który broni się rozpaczliwie. Szczególnie silny opór stawiają oddziały niemieckie, specjalnie sprowadzone ostatnio do południowej części Włoch. Doniesienia wieczorne podają, że opór nieprzyjaciela jest co raz gwałtowniejszy. Rzecznik kwatery głównej sprzymierzonych oświadczył dzisiaj: Inwazja na Włochy rozpoczęta została przez nas w pełni świadomości koniecznych i ciężkich strat zarówno w ludziach, jak i w materiale.

Londyn. 3.IX. Desant sprzymierzonych na lądzie włoskim poprzedziły silne naloty na lotniska i objekty komunikacyjne zarówno w południowej, jak i w północnej części kraju. Amerykańskie fortece latające przeprowadziły wielki atak, mający na celu przerwanie lini kolejowej, prowadzącej z Brenneru do północnych Włoch, która stanowi główny niemiecki szlak zaopatrzeniowy. Atak ten zakończył się pełnym sukcesem. W m.Bolzano, położonym o 60 km na południe od Brenneru, zniszczono most oraz tory kolejowe i warsztaty. W Trento /ok. 50 km. dalej na południe/ zbombardowano celnie dwa mosty. W Bolonii, którą latające fortece bombardowały w czterech falach, zniszczone zostały tory kolejowe, inne urządzenia oraz składy. Z tych trzech ośrodków rozprowadzano 90 % ropy i 80% stali sprowadzanej z Niemiec do Włoch.Dla przeprowadzenia tych działań bombowce amerykańskie przeleciały łącznie dystans ok.2.400 km. Inne eskadry dokonały ciężkiego nalotu na węzeł kolejowy Cancello pod Neapolem,gdzie myśliwce nieprzyjaciela stawiały silny opór. W czasie tych i innych działań powietrznych nad Włochami zestrzelono 34 maszyny niemieckie i włoskie. Sprzymierzeni stracili 15 samolotów.

Londyn. 3.IX. Wkrótce po lądowaniu wojsk 8-mej armii we Włoszech rozgłośnie sprzymierzonych w Afryce północnej nadały odezwę do Włochów, wzywając ich, aby powitali wojska sojusznicze, które niosą im wolność tak, jak przodkowie ich powitali ongiś Garibaldi'ego. W odezwie przypomniano też słowa Churchilla, który powiedział: Włosi płacą straszliwą cenę za pomoc udzielaną Niemcom. Włochy stają się terenem najcięższych walk, gdyż Niemcy odsunąć chcą jaknaj dalej od swej ziemi okropności wojny.

Londyn. 3.IX. Amerykański sekretarz stanu dla spraw zagranicznych Cordell Hull oświadczył: Rząd Stanów Zjedn. nie będzie się zajmować rozważaniem żadnych dyplomatycznych zabiegów Włoch o zawarcie pokoju. St.Zjedn przyjąć mogą tylko kapitulację Włoch na polu bitwy. Jeden z londyńskich komentatorów politycznych stwierdza: Sprzymierzeni weszli na ląd włoski jako oswobodziciele. W. Brytania nie apeluje do Włochów, aby poddali się, lecz wysuwa żądanie, aby skapitulowali. Sprzymierzeni przywrócić chcą I-

talii należne jej miejsce w rodzinie narodów. Jeżeli Włosi walczyć będą dalej, opóźnią moment swego wyzwolenia, przedłużą okres wojny na swym terenie, a kraj ich spustoszony zostanie wzdłuż i wszerz. Sprzymierzeni zdecydowani są prowadzić jaknajbardziej energicznie wojnę przeciwko Niemcom i wszystkim tym, którzy im pomagają.

Londyn, 3.IX. W czasie gdy wojska sojusznicze walczą już na terytorium Włoch, nadeszły wiadomości o aresztowaniu szeregu wybitnych członków partii faszystowskiej: Znajdują się wśród nich m.in. marszałek de Bono i gen. Cavallero. Rozgłośnia rzymska ogłosiła, że większa część majątków rodziny Ciano została skonfiskowana.

Londyn, 3.IX. Ze Szwajcarii donoszą, że po przemówieniu papieża, wygłoszonym w ubiegłą środę, tysiące Włochów demonstrowały na ulicach Rzymu wznosząc okrzyki: "Niech żyje Papież, chcemy pokoju!"

DALSZY ODWRÓT NIEMIECKI W ROSJI

Londyn, 3.IX. Wojska sowieckie posuwają się naprzód na trzech głównych odcinkach frontu; pod Smoleńskiem, na północnej Ukrainie i w Zagłębiu Donieckim. Na froncie Smoleńska Rosjanie docierają do głównej szosy, łączącej to miasto z Moskwą. Niemcy bronią się zaciekle i przeprowadzają liczne przeciwnatarcia przy użyciu wielkich sił piechoty i czołgów. Dalej na południe Rosjanie znajdują się w odległości 12 km od zajętego wczoraj m. Sumy i zagrażają ważnemu węzłowi kolejowemu Konotop na linii Briańsk - Kijów. W Zagłębiu Donieckim po zajęciu Lisiczańska i Woroszyłowska Rosjanie posuwają się na Stalino. Jedna z kolumn dotarła na odległość 40 km od miasta. Wzdłuż północnego wybrzeża Morza Azowskiego odwrót niemiecki jest coraz szybszy. W okolicy zajętego wczoraj m. Budienowka odcięte oddziały niemieckie poddały się.

RÓŻNE WIADOMOŚCI W SKRÓCIE.

- W czwartą rocznicę przystąpienia W. Brytanii do wojny król Jerzy VI zarządził modły w całym kraju. Na Trafalgar Square w Londynie 10 tys. osób wysłuchało transmisji nabożeństwa, po którym przemawiali kolejno biskup Londynu, naczelny rabin i arcybiskup kościoła katolickiego w W. Brytanii. W kościele polskim w Londynie odbyła się uroczysta msza, na której obecny był Prezydent Raczkiewicz, Naczelny Wódz. gen. Sosnkowski, premier Mikołajczyk oraz członkowie Rady Narodowej i rządu.
- Amerykańskie fortece latające bombardowały w piątek za dnia dwie wielkie fabryki lotnicze pod Paryżem, inne eskadry amerykańskie pod osłoną myśliwców sojuszniczych dokonały nalotów na 5 lotnisk w północnej Francji. Zestrzelono 29 myśliwców niemieckich. Nie powróciło do baz 8 bombowców i jeden myśliwiec. Po południu lotnictwo brytyjskie bombardowało znowu liczne objekty we Francji północnej.
- Z Węgier donoszą, że niemiecki minister spraw zagranicznych Ribbentrop szef sztabu niemieckiego dowództwa naczelnego marszałek Keitel i rumuński premier Antonescu przybyć dziś mają do Sofii.
- W Waszyngtonie oczekiwany jest specjalny wysłannik papieża, który przybyć ma jeszcze przed zakończeniem rozmów Churchilla z Rooseveltem.
- Z Berna donoszą, że w Berlinie trwa jeszcze 450 pożarów, wywołanych w czasie środowego nalotu. W czasie bombardowania zginęło 5 tys. osób. Sciągnięto straże pożarne z Frankfurtu, Szczecina, Drezna i Lipska.
- Policja duńska odmówiła przysięgi na lojalność wobec Niemców. Aresztowano wielu oficerów. Funkcje policji duńskiej przejęły oddziały SS i Gestapo. Akcja sabotażowa w Danii nie ustaje.

OSTATNIE DEPESZE Z FRONTU POŁUDNIOWEGO

Londyn, 3.IX. Korespondenci wojenni telegrafują, że dziś o godz. 10 rano ciągle jeszcze lądowały na wybrzeżu Kalabrii wojska sojusznicze z niezliczonej ilości barek desantowych. Wojska niemieckie przerzucane są pośpiesznie z północnych Włoch na południe.

Londyn, 3.IX. Gen. Montgomery wydał w przededniu inwazji na Włochy rozkaz dzienny następującej treści: 8-mej armii przypadł w udziale wielki zaszczyt wylądowania jako pierwszej z pośród wojsk sojuszniczych na kontynencie europejskim. Mamy opracowane dobre plany operacyjne i zapewnioną osłonę lotniczą silniejszą, niż kiedykolwiek przed tym. Wynik może być tylko jeden: Naprzód do zwycięstwa.

Londyn, 3.IX. Siły niemieckie we Włoszech oceniane są na około 20 dywizji. Łącznie z wojskami pomocniczymi półwyspu Apenińskiego broni blisko 400 tys. Niemców.

Londyn, 3.IX. Z Madrytu donoszą, że po inwazji na Sycylię załogi niemieckie na południowym wybrzeżu Francji przeprowadzały gorączkowe przygotowania do obrony od Pirenejów aż do granicy włoskiej. Dowództwo niemieckie było przekonane, że sprzymierzeni uderzą na Sardynię i Korsykę, następnie zaś na wybrzeże francuskie.

Londyn, 3.IX. Z Hiszpanii donoszą, że wiadomość o desancie w Kalabrii rozeszła się błyskawicznie po całych Włoszech, wywołując w szeregu miast demonstracje pokojowe. Na kolejach włoskich dokonano wielu sabotaży.